

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ
УКРАЇНИ**

вул. Городецького, 13, м. Київ, 01001
Тел.: +380 44 278-37-23, факс: +380 44 271-17-83
E-mail: themis@minjust.gov.ua
http://www.minjust.gov.ua
Код ЄДРПОУ 00015622

**Народному депутату України
Найєму Мустафі-Масі**
вул. Грушевського, 5,
м. Київ, 01008

№ _____
На № _____
┌ _____ └ _____

Шановний Мустафо-Масі!

Міністерством юстиції України розглянуто Ваше депутатське звернення від 13.02.2018 № 04-17/17-2078 щодо неправомірного тиску відносно адвоката Ангеліна І.І. при розгляді клопотання про надання дозволу на здійснення спеціального досудового розслідування у кримінальному провадженні № 4201700000002014 та за результатами розгляду повідомляється таке.

За інформацією, наданою Координаційним центром з надання правової допомоги (далі – Координаційний центр), 01.02.2018 Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у місті Києві видано доручення № 026-0000649 адвокату Ангеліну І. І. для надання безоплатної вторинної правової допомоги гр. Януковичу В.Ф, як особі, у кримінальному провадженні стосовно якої відповідно до положень Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України) захисник залучається слідчим, прокурором, слідчим суддею чи судом для здійснення захисту за призначенням

Підстави прийняття такого рішення визначаються виключно слідчим, прокурором, слідчим суддею чи судом.

Як вбачається з ухвали Печерського районного суду міста Києва від 01.02.2018, під час її постановлення суд, зокрема, керувався статтями 49, 52 КПК України.

Згідно зі статтею 4 Закону України «Про безоплатну правову допомогу» при реалізації права на безоплатну правову допомогу не допускається застосування привілеїв чи обмежень до осіб за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та

087951

соціального походження, місця проживання, за мовними або іншими ознаками.

Відповідно до пункту 7 частини першої статті 14 Закону України «Про безоплатну правову допомогу» право на безоплатну вторинну правову допомогу (далі – БВПД) згідно з цим Законом та іншими законами України мають особи, у кримінальних провадженнях стосовно яких відповідно до положень КПК України захисник залучається слідчим, прокурором, слідчим суддею чи судом для здійснення захисту за призначенням.

Згідно з підпунктом 1 частини першої статті 49 КПК України слідчий, прокурор, слідчий суддя чи суд зобов'язані забезпечити участь захисника у кримінальному провадженні у випадку, якщо відповідно до вимог статті 52 КПК України участь захисника є обов'язковою, а підозрюваний, обвинувачений не залучив захисника.

Підпункт 8 пункту 2 статті 52 КПК України передбачає, що обов'язкова участь захисника забезпечується у кримінальному провадженні щодо осіб, стосовно яких здійснюється спеціальне досудове розслідування або спеціальне судове провадження, – з моменту прийняття відповідного процесуального рішення.

У відповідності з абзацом четвертим пункту 3 статті 323 КПК України участь захисника у спеціальному судовому провадженні є обов'язковою.

Ухвала Печерського районного суду м. Києва від 01.02.2018 містить доручення Регіональному центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у місті Києві замінити захисника підозрюваному Януковичу В.Ф. на захисника та забезпечити його явку в судове засідання.

Крім того, в ухвалі зазначено, що ухвала суду про доручення замінити захисника оскарженню не підлягає.

Стаття 129-1 Конституції України визначає, що судові рішення є обов'язковим до виконання.

Слід також зауважити, що відповідно до частини третьої статті 49 КПК України невиконання, неналежне або несвоєчасне виконання центром постанови (ухвали) про доручення призначити адвоката тягнуть відповідальність, встановлену законом.

Підпунктом 8 пункту 8 Положення про центри з надання БВПД визначено повноваження центрів щодо припинення надання БВПД, яке здійснюється виключно у випадках, передбачених КПК України та статтею 23 Закону України «Про безоплатну правову допомогу», а саме:

1) обставини чи підстави, за наявності яких особа була віднесена до категорій осіб, передбачених частиною першою статті 14 цього Закону, припинили своє існування;

2) встановлено факт подання особою неправдивих відомостей або фальшивих документів, що стали підставою для віднесення особи до категорій осіб, які мають право на БВПД, та прийняття рішення про надання їй безоплатної вторинної правової допомоги;

3) особа користується захистом іншого захисника (захисників) у справі, за якою їй призначено захисника відповідно до цього Закону;

4) особа використала всі національні засоби правового захисту в справі.

Водночас механізм залучення захисників у кримінальні провадження підозрюваним, обвинуваченим встановлено КПК України та здійснюється на підставі процесуальних рішень слідчих, прокурорів, слідчих суддів та судів у випадках, встановлених КПК України. Постанова або ухвала суду про доручення призначити адвоката негайно направляється відповідному органу (установі), уповноваженому законом на надання БВПД, і є обов'язковою для негайного виконання.

Ухвал суду про заміну захисника або інших процесуальних документів про прийняття відмови гр. Януковича В.Ф. від захисника Ангеліна І.І. на момент розгляду цього провадження судом до Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у місті Києві не надходило.

Оскільки станом на 07.02.2018 повноваження жодного захисника гр. Януковича В.Ф. за договором судом підтверджені не були і ніхто з них не був допущений до участі у кримінальному провадженні, в адвоката Ангеліна І.І. та Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у м. Києві не було правових підстав для припинення надання БВПД.

У зв'язку із проханням адвоката Ангеліна І.І. оцінити, чи дотримався він алгоритму дій, передбаченого Стандартами якості надання БВПД у кримінальному процесі, призначено моніторинг надання БВПД у цьому кримінальному провадженні.

Станом на 27.02.2018 відповідно до проміжних результатів моніторингу порушень порядку надання БВПД адвокатом Ангелінін І.І. у кримінальному провадженні № 42017000000002014 не встановлено.

Щодо оцінки професійних дій адвоката Ангеліна І.І. Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги у м. Києві 28.02.2018 направив подання за вихідним №139 до Ради адвокатів м. Києва, Комісії з оцінювання повноти та своєчасності надання адвокатами безоплатної вторинної правової допомоги, оскільки відповідно до статті 33 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» оцінювання роботи адвоката є виключною компетенцією органів адвокатського самоврядування.

Відповідно до основних положень ООН про діяльність адвокатів уряди країн-учасниць мають забезпечити адвокатам можливість здійснення їхніх професійних обов'язків без залякування, перешкод, недоречного втручання.

Якщо безпека адвокатів перебуває під загрозою у зв'язку з виконанням професійних обов'язків, вони мають бути адекватно захищені владою.

Адвокат, який надає БВПД на постійній основі за контрактом чи на тимчасовій основі на підставі договору, має всі права та гарантії, встановлені Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», іншими законами України. У своїй діяльності керується Конституцією України, Правилами адвокатської етики та Стандартами якості надання БВПД у кримінальному процесі.

Законодавством України забороняються будь-які втручання і перешкоди здійсненню адвокатської діяльності.

Місія Міністерства юстиції України полягає у формуванні та здійсненні політики, яка гарантує демократичний розвиток України з дотриманням верховенства права, забезпеченням дотримання прав людини та основних свобод, рівного доступу до правосуддя.

Координаційний центр з надання правової допомоги як установа, що належить до сфери управління Міністерства юстиції України, налагоджує комунікацію між адвокатами системи безоплатної правової допомоги та громадськістю.

З ініціативи Координаційного центру з метою запобігання впливу та можливого тиску на адвокатів, які співпрацюють із системою безоплатної правової допомоги, адвокатами створено неформальну групу для підтримки колег у резонансних справах. Підтримка стосуватиметься захисту від психологічного та в деяких випадках фізичного впливу на адвокатів, які захищають клієнтів за дорученням держави відповідно до Закону України «Про безоплатну правову допомогу».

З повагою

**Заступник Міністра –
Уповноважений у справах
Європейського суду з прав людини**

Іван ЛІЩИНА